

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Jus Canonicum Practice Explicatum, Seu Decisiones Casuum

Ad Singulos Decretalium Gregorii Papæ IX. Titulos, & ad consuetum
Referendi modum accommodatæ. Opus Novum

Complectens alteram Decretalium medietatem, videlicet nonaginta duos
Titulos, à Titulo XX. libri III. de Feudis usque ad finem

Pichler, Vitus

Ingolstadii, 1734

Quæstio. An Luitpoldo licitum sit Judæos in suam ditionem introducere?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62204](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62204)

coeperunt. Qua de re multi ex Subditis, quibus Judæorum perfidia, fraudes, injustitiæ erant vel ex fama vel ex propria experientia notæ, murmurârunt publicè, nescio quæ mala, patriæ imminentiâ exreceptio-

ne Judæorum, præfagientes. Quapropter Luitpoldus rem altius considerari & expendi voluit à suis, à quibus, ut securius procederent, Jurisconsultis propofita est.

QUÆSTIO I.

An Luitpoldo licitum fit Judæos in suam ditionem introducere?

Cur ipsi non licèat, inquires, cum omni Jure, & Naturali, & Divino, & Civili, & Canonico id ei permiffum fit, ac insuper aliorum timoratorum Principum & Nobilium Immediatorum exempla licitum esse declarent? *1. Quidem Jure Naturali*, quia istud permittit ex justa causa & honesto fine fieri aliquid intrinsecè non malum: sed Judæos recipere in territorium intrinsecè malum non est; aliàs nec tolerari possent jam recepti, quod nemo dixerit, ac insuper justa datur causa & honestus finis recipiendi, siquidem Judæi eorumque ritus perpetuum dant testimonium non modò scripturæ Veteris Testamenti, ne Athei vel Pagani & Gentiles (uti olim fecerant) eam primùm à Christianis esse confictam iisdem objicere valeant, utpote clara testimonia perhibentem de persona, gestis & miraculis Christi seu Messia in veteri Legge promissi, ac insuper ritus Judæorum tanquam figuræ confirmant. ve-

ritatem Religionis Catholice & Evangelicam, tanquam figuratum. *2. Jure Divino*, quia Deus singulari providentiâ vult potius existere inter Christianos, & ubique per mundum dispergi sine Rege & templo Judæos, quàm eliminari, ut insinuat S. Augustinus contra *Pausum c. 23.* tum propter dictas causas, tum ut constanter ante oculos habeamus exemplum Divinæ vindictæ, detestandam Judæorum, qui olim fuit populus electus, perfidiam in promissum in Legge Messiam, commissam ulciscerentis, dum eos ubique premi, contemni, ludibrio haberi videmus. Quem Dei scopum & voluntatem S. Paulus quoque *Rom. 11. v. 25. 26.* insinuat, dum scribit, Judæos ante finem mundi, postquam ex gentilibus Electorum numerus fuerit completus, convertendos esse ad Christum: & David in *Psalmo 58. v. 12.* haud obscure prædixit. *3. Jure Civili*, quia in *l. 6. C. de Pagan. l. 12. l. 14. C. de Jere. t. C. de Judæis.* tolerantur, de-

fenduntur tam in personis quàm in
 rebus suis contra vim & vexationes
 iniquas. Accedit Bulla Aurea Car-
 roli IV. tit. 9. *V. auch Juden haben*,
 in qua expressè datur Electoribus po-
 testas recipiendi in sua territoria Ju-
 dæos. 4. *Jure Canonico*, quod c. 9. c.
 13. *Et fere t. h. t.* defendit pariter Ju-
 dæos, & supponit eos habitare inter
 Christianos. Idem confirmatur 5.
 ex praxi ferè omnium provinciarum
 Catholicarum, exemplo timorato-
 rum Principum, & ipsius etiam Sum-
 mi Pontificis, Judæos in suis territo-
 riis habentium, ac perpetuò toleran-
 tium, uti factum tener, & ubique
 notum est. Nec obstat 6. quòd Ju-
 dæi blasphemant Christum, Christiani-
 nosque Vatiniandò odiò protequan-
 tur, eos iniquis usuris, fraudibus &c.
 emungant &c. quia his malis occur-
 ri potest per leges, & pœnz graves,
 quibus subjiciantur legum transgres-
 sores, & absterreantur, ne Christiani-
 nis noceant, vel aliquid exterius machi-
 nentur contra Christum, vel lo-
 quantur &c. odium enim internum,
 & occultas blasphemias, quas etiam
 non omitterent non recepti, non
 tolerati, impedire in potestate huma-
 na non est, ideo nec obligatorium.

2. Verùm hæc argumenta probant
 quidem satis, Judæos in Thesi, abso-
 lutè, & speculativè loquendo, recipi
 posse in provinciam, ubi nondum
 sunt, ac tolerari debere, ubi sunt jam
 recepti, si modestè se gerant, leges
 sibi possint servent, & conditiones,
 sub quibus recepti vel tolerati sunt,

uti tenet communis DD. apud & cum
 Pignatelli to 5. *consult. 14.* contra
 Lymnæum & Wurmserum, quibus
 favere videtur Gail. l. 2. *observ. 5. n.*
ult. cum Jásone in hypothesei tamen,
 & in particulari casu, ac practicè lo-
 quendo licitè ac sine peccato recipi
 posse in locum vel territorium, ubi
 non sunt, vel justis de causis jam
 aliquando expulsi, vix imò ne vix
 quidem satis probant. Unde censeo,
 à Luitpoldo probabiliùs non posse in
 suum territorium licitè recipi Judæ-
 os, idque ipsi omni modo dissua-
 dendum esse: id quod plerique DD.
 innuunt, dum notant, ipsos non
 facile recipiendos esse (nisi nempe
 gravis suppetat causa præponderans
 gravissimis incommodis ex eorum
 receptione metuendis) scilicet pro-
 pter has causas. 1. Propter innatum
 quasi, & implacabile odium erga
 Christum & Christianam Religionem,
 illi enim quotidie solet perversa hæc
 gens maledicere, & horrendas in
 eum blasphemias saltem in occulto
 evomere, ut compertum habetur;
 huic verò detrahere & nocumentum
 inferre, ubicunque potest, præsertim
 persequitur, & diros inter cruciatus
 mactare clam subtractos Christiano-
 rum infantes pueros, ut tristia sæpius
 docuerunt exempla. 2. Propter
 fraudes & usurarios contractus, usu-
 ras excessivas, multiplicis generis in-
 justitias, furum, à quibus levissimò
 pretiò coëmunt res furtò ablatas,
 incitamenta saltem tacita &c. quibus
 modis Christianos injustè defraudant

dant, emungunt, & multos ad incitas redigunt non sine ingenti Reipublicæ præjudicio, & perpetuo variarum deceptionum & inde secutorum damnorum periculo: unde enim Judæis, qui plerumque brevi tempore fiunt pecuniosi & divites, hi thesauri affluunt (cùm agros non colant, prædia non habeant, opificia ferè non exerceant &c.) nisi ea usuraria pravitate, fraudulentis circumventionibus, negotiatione perpetua & rarò sat justa? 3. Propter impietatem, invidiam, & alia gravissima scelera contra Jus Naturale ac Divinum ab ipsis committi solita, quæ videre est apud Pignatelli *lo. cit.* Majorum *to. 3. diæ. Canticul. colleg. 1.* & Speidelium in *Speculo Politico-Juridico v. Juden.* Inter quæ non solum recententur perjury Judæorum & superstitiones diversissimæ, sed etiam ritus ac ceremoniæ, quas exercent in Synagogis & extra, Christo & Christianæ Religioni injuriolæ, item subdolæ machinationes, ut Christianos incautos pervertant, vel omnino seducant, aut malis exemplis in similia pertrahant scelera & mores. 4. Propter paritatem & similitudinem, quam habent cum Saracenis & Paganis, quos recipere Christianis non licet, imò nec tolerare, ut habet communis ferè omnium, propter diætas causas, nimirum propter gravissima horum infidelium crimina contra Jus Naturale & Divinum, quæ inter non minimum est ipsa Infidelitas (uti & Judaismus) ac inde superstiosæ Religionis exercitium proflu-

ens & propter gravium Religionis ac Fidelium damnorum certum periculum. Unde & *l. 1. c. de Pagan.* horum infidelium templa claudi ac dejici jubentur. Nec sufficit dicere, Sarracenos & Paganos nullam afferre utilitatem Christianæ Religioni, bene tamen Judæos, qui ob Vetus Testamentum, quod mordicus tuerentur, Religioni Christianæ perpetuum dant testimonium; quia hæc utilitas satis obtinetur, si tolerentur in locis, ubi jam sunt, & hinc de novo sine utilitate, cum gravi tamen damno & periculo Reipublicæ Christianæ, recipiuntur, quod non licet, què parum ac Paganos recipere. 5. Propter paritatem cum Hæreticis, quos propter similes causas, & Reipublicæ perturbationem, ac perversionem verè fidelium periculum omnes Principes Catholici (si per vires & salvis pactis possint) jubentur jam receptos ex sinibus suis expellere *c. 13. §. 3. de Hæreticis.*

Opposita, uti jam insinuatum est, evincunt quidem, Judæos in thesi & absolute ac speculative loquendo recipi à Christianis in sua territoria posse, & practice loquendo etiam jam receptos tolerari, non tamen in qualibet hypothesis, ubi nempe tam gravis causa, quæ dictis gravissimis incommodis præponderat, non suppetit, uti in praxi non facile suppetit, de novo recipi practice licitum esse. In specie ad singularem, & quidem Ad 1. Jus Naturale permittit quidem in thesi ob justam causam & honestum finem Ju-

dzos absolute recipere, & eos to-
 lerare dispersos inter Christianos, ut
 nimirum inde habeatur perpetuum
 testimonium promissi per Prophetas
 Messia, & figurarum Christi ven-
 turi, ac per consequens Religionis
 Christianæ; sed ista causa in hypo-
 thesi presentis cessat, cum constet
 sit multos, & nimis multos, jam
 hinc inde dispersos ferè ubique Ju-
 dzos habitare inter Christianos.
 Ad 2. Jus Divinum pariter plus non
 censetur permittere, quàm ut hinc
 inde dispersi inter Christianos repe-
 riantur Judæi propter dictam causam,
 non tamen permittere credendum
 est, ut, ubi dicta causa & finis jam
 habetur aliunde, de novo in locis,
 ubi non sunt, concedatur ipsi do-
 micilium & jus civitatis, & sic mul-
 tiplicarentur cum certo damno vel
 saltem gravi periculo Christianorum
 & reipublicæ. De hac hypothese
 & casu rectè intelligitur prohibitio
 Divina *Exod. 23. in f.* ubi Deus re-
 motos jubet esse infideles, dicens:
non habitent in terrâ tua, ne fortè peccare
te faciant - quod tibi certè erit in scan-
dalum. Huc etiam applicari possunt
 verba Pauli 2. *Cor. 6. v. 14. nolite ju-*
gum ducere cum infidelibus. Alibi au-
 tem dicit: *hæreticum hominem* (cur
 non & Judæum, cum eadem ferè
 sint causæ, vel etiam majores?) *de-*
vitâ, quia perversus est. Item, *quæ*
Societas Christi cum Belial? Ad 3. & 4.
 Jus tam Civile quàm Canonicum fe-
 rè loquitur tantùm de tolerantia Ju-
 dzorum jam receptorum, non de

receptione nova, ubi utilitas, quæ
 habetur ex Judæis, jam satis obtine-
 tur ex jam alibi receptis, quos pro-
 pterea rectè supponit jam existere.
 Nec sufficit temporalis utilitas ad no-
 vam receptionem, quam fortè affe-
 runt Domino territoriali, ex tribu-
 tis, quæ pendunt Judæi, vel ex pa-
 ratis pecuniis, quas eidem in neces-
 sitate occurrente offerunt (at non
 sine ingentibus usuris, quas variè
 palliant) si interim subditi gravissi-
 ma damna, uti contingere solet, at-
 que pericula tam in rebus fortunæ
 quàm in bonis animæ, adeoque
 temporalia & spiritualia damna ac
 pericula certa subeant ex receptione
 Judæorum. Ad 5. Imprimis oppo-
 no aliorum Principum pulcherrima
 exempla, qui Judæos in suis provin-
 ciis jam civitate donatos ob eorum
 perversitatem, malitiam, fraudes,
 nocumenta reipublicæ illata rursus
 laudabilissimè expulerunt, nec am-
 plius receperunt, ut factum in Hi-
 spania, Gallia, Belgio, Bavaria, &
 aliis in locis. Dein hoc ipso, quod
 ab aliis Principibus (& nobilibus in
 Germania, immediatè Regalia ob-
 tinentibus à Cæsare, vel ab eodem
 ad id privilegiò munitis aut consue-
 tudine, his enim, non aliis permis-
 sam est absolute Judæos recipere. *Re-*
formation guter Pollicey zu Augs-
pturg. rubr. von Juden und ihren
Wuchern.) etiam à Summo Pon-
 tifice recepti jam sint & tolerantur,
 hæc exempla sufficiunt ad speratam
 ex Judæis utilitatem obtinendam;

E 3 non

non opus est, nec expedit, Imò dicta causa cessante saltem ordinariè & in hac hypothefi non licet recipere. Ad 6. Experientia docuit sæpè, & docet, nec leges & statutas pœnas factis refranare posse petulantiam ac malitiam Judæorum, quia per fraudes & occultas injustitias Christianis nocent gravissimè aliàsque imple-

tates & nequitas saltem clam exerceant in damnum Religionis, Republicæ, ac Fidelium, quorum fortunis & sanguine palli pecuniis emungunt, deplumant, exenterant, nunquam ferentes, semper tamen metentes, Christoque & Sanctis aledicant &c.

TITULUS VII.

De Hæreticis.

DECISIO CLI.

De Catholico in terris Lutheranorum, & de Lutheranorum in terris Catholicorum commorante.

SPECIES FACTI.

Duo juniores opifices, Handwerks-Gesellen, artis suæ ambo egregiè periti, & ferè similis temperamenti, magnam inter se familiaritatem, imò & amicitiam Augustæ Vindelicorum facere cœperunt, videlicet Thomas Catholicus, & Elias Lutheranus. Hi statuerunt, prout horum hominum mos, & vix non aliqua est necessitas, ut se magis perficiant, exteras lustrare provincias, in iis artis suæ vel specimina daturi, vel majorem perfectionem

in ea consecuturi. Initiò se contulerunt in regiones, ubi viget Protestantium Religio, tum in alias, ubi Catholicorum, uterque tamen noluit apparere, qui esset, in provinciis à Religione sua alienis. Hinc Thomas in partibus Protestantium comedit carnes diebus Veneris & Sabbatinis, adivit illorum templa, abscondit Rosarium, nec aliud Catholicum indicium præbuit, metuens varia incommoda & pericula, si profiteretur se Catholicum. Econtra Elias